

POWIATOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA 2016 – 2020

I. WPROWADZENIE

Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2016 – 2020 jest realizacją art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, zgodnie z którym do zadań własnych samorządu powiatu należy „opracowywanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie”.

Celem programu, do osiągnięcia którego ma przyczynić się realizacja działań zaplanowanych w programie, jest ograniczenie skali problemu i skutków przemocy w rodzinie.

Program zakłada podejmowanie kompleksowych działań ukierunkowanych zarówno na ochronę ofiar przemocy, jak i oddziaływanie na osoby stosujące przemoc i ograniczanie agresywnych postaw i zachowań. Jest w dużej mierze kontynuacją uzupełnioną o zdobyte doświadczenia programu realizowanego w latach 2013 – 2015.

II. PRZEMOC W RODZINIE – PODSTAWY TEORETYCZNE

1. DEFINICJA

Przemoc w rodzinie, zwana także potocznie przemocą domową, to jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie na szkodę bliskiego lub zaniechanie działań koniecznych do ochrony zdrowia i życia osób najbliższych. Działania te naruszają prawa i dobra osobiste członka rodziny (osoby najbliższej, a także innych osób zamieszkujących wspólnie lub wspólnie gospodarujących). Przemoc w rodzinie, w szczególności, naraża osoby bliskie na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, narusza ich godność osobistą, nietykalność cielesną, wolność i swobodę, w tym również osobiste normy związane z życiem

seksualnym. Powoduje szkody na zdrowiu fizycznym, psychicznym, a także wywołuje cierpienie i krzywdy moralne u osób, które jej doznają.

Przemoc w rodzinie:

- jest zjawiskiem wynikającym z działania człowieka – działanie lub zaniechanie działań jest dokonywane przez jednego członka rodziny przeciwko pozostałym,
- jest intencjonalna – zmierza do osiągnięcia jakiegoś celu,
- wykorzystuje przewagę sił, uniemożliwiając samoobronę i opiera się na władzy i kontroli,
- narusza prawa i dobra osobiste krzywdzonego członka rodziny,
- powoduje szkody i cierpienie u osób, których dotyka.

2. RODZAJE PRZEMOCY W RODZINIE

Przemoc w rodzinie może przybierać różne formy i dokonywać się poprzez:

- przemoc fizyczną – są to wszelkie działania polegające na użyciu siły i prowadzące do naruszenia nietykalności cielesnej, nieprzypadkowych urazów, zranień, stłuczeń, złamań czy zasinień;
- przemoc psychiczną – to umyślne działania wykorzystujące mechanizmy psychologiczne, powodujące zachwianie pozytywnego obrazu własnej osoby u ofiary, obniżenie u niej poczucia własnej wartości, pojawienie się stanów lękowych i nerwicowych;
- przemoc seksualną – polega na wymuszaniu niechcianych przez ofiarę zachowań w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych sprawcy;
- przemoc ekonomiczną – to działania prowadzące do całkowitego finansowego uzależnienia ofiary od sprawcy;
- zaniedbanie – ciągle niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.

3. CYKL PRZEMOCY DOMOWEJ

Przemoc domowa rzadko jest czynem jednorazowym. Znacznie częściej jest procesem o długiej nawet kilkunastoletniej historii. Ma tendencję do powtarzania się według zauważalnej prawidłowości. Cykl przemocy składa się zwykle z trzech następujących po sobie faz, zmiennych pod względem swej intensywności i czasu trwania:

- faza narastającego napięcia – jest to początek cyklu, który charakteryzuje się wzrostem napięcia i natężeniem sytuacji konfliktowych;
- faza ostrej przemocy – następuje wybuch gniewu i wyładowanie agresji, agresja w tej fazie może być zagrażająca dla zdrowia i życia ofiary, moment zakończenia aktu przemocy zależy wyłącznie od sprawcy i nie ma żadnego związku z zachowaniem ofiary;
- faza „miodowego miesiąca” – jest to faza skruchy ze strony sprawcy okazywania żalu, sprawca między innymi często obiecuje, że już nigdy więcej nie skrzywdzi ofiary lub po prostu zachowuje się jakby przemoc nigdy nie miała miejsca, faza ta bez specjalistycznej pomocy jest przemijająca i rozpoczyna się znowu faza narastania napięcia.

4. SKUTKI PRZEMOCY W RODZINIE

Przemoc w rodzinie, jest doświadczeniem traumatycznym, którego skutkiem są zarówno bezpośrednie szkody na zdrowiu psychicznym i fizycznym, jak i poważne, długotrwałe problemy ujawniające się w życiu dorosłym, jako konsekwencje przemocy doświadczanej w dzieciństwie.

Z powodu wielu następstw takich doświadczeń, cierpią nie tylko ci którzy są ofiarami, ale również bezsilni świadkowie obserwujący akty przemocy tj. najczęściej dzieci. Tego typu doświadczenia uczą agresywnego stylu zachowania, zwiększają pobudzenie z elementami agresji, zmniejszają opór przed agresywnym zachowaniem, zaburzają poglądy na rozwiązywanie konfliktów i zmniejszają wrażliwość na agresywne zachowania. Olbrzymie koszty przemocy domowej ponoszą zarówno jednostki, jak i społeczeństwo.

Niezbędne jest zatem podejmowanie planowych działań mających na celu zapobieganie i zwalczanie przemocy w rodzinie, działań wpisanych w tworzenie i rozwijanie systemu przeciwdziałania przemocy, którego zasadniczymi elementami są specjalistyczne instytucje i profesjonaliści niosący pomoc osobom dotkniętym przemocą domową.

III. SKALA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE

1. SKALA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE W POWIECIE WRZEŚNIM

- a) Analiza zjawiska przemocy w rodzinie na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji we Wrześni

Bardzo istotnym elementem służącym przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, który angażuje różne instytucje i służby, a przede wszystkim policję, pomoc społeczną oraz gminne

komisje ds. rozwiązywania problemów alkoholowych – jest procedura „Niebieskich Kart”, mająca charakter obligatoryjny. Określa ona zasady przeprowadzania interwencji domowych w sprawach dotyczących przemocy w rodzinie, dokumentowania przebiegu tych interwencji oraz zasady prowadzenia dalszej pracy z rodziną. Procedura „Niebieskiej Karty” uaktywnia działanie i współpracę różnych służb.

Na podstawie zestawienia statystycznego Komendy Powiatowej Policji we Wrześni dotyczącego przeprowadzonych interwencji domowych dotyczących przemocy w rodzinie wynika, że Komenda Powiatowej Policji objęła procedurą Niebieskiej Karty: w 2012 r. – 59 rodzin; w 2013 r. – 85 rodzin; w 2014 r. - 86 rodzin.

Tabela 1. Liczba osób stosujących przemoc domową w latach 2012 - 2014

	2012		2013		2014	
	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety
Osoby podejrzane o stosowanie przemocy	54	5	82	3	80	7
Osoby zatrzymane	11	0	22	0	27	0
Osoby stosujące przemoc pod wpływem alkoholu	35	0	59	1	69	4

Źródło: Komenda Powiatowa Policji we Wrześni

Ze statystyki wynika, że osobami stosującymi przemoc w większości są mężczyźni, oni są zatrzymywani w ramach interwencji. Znaczna ilość mężczyzn stosujących przemoc jest pod wpływem alkoholu.

Tabela 2. Liczba ofiar przemocy domowej w latach 2012 - 2014

	2012	2013	2014
Kobiety	67	102	92
Mężczyźni	10	35	43
Małoletni	31	65	65
Razem	108	202	200

Źródło: Komenda Powiatowa Policji we Wrześni

Ofiarami przemocy w Powiecie Wrzesińskim są w zdecydowanej większości kobiety, znaczącą ilość stanowią również małoletni. Każdego roku rośnie liczba mężczyzn będących ofiarami przemocy.

Tabela 3. Liczba przypadków poszczególnych rodzajów przemocy w latach 2012 - 2014

Rodzaj przemocy	2012	2013	2014
fizyczna	58	79	71
psychiczna	58	85	84
seksualna	0	0	0
ekonomiczna	0	0	0
inna	0	0	1

Źródło: Komenda Powiatowa Policji we Wrześni

Wśród rozpoznawanych rodzajów przemocy w Powiecie Wrzesińskim górują: przemoc fizyczna i przemoc psychiczna. Przy czym w przypadku przemocy psychicznej (bardziej „wyrafinowana” i mniej widoczna) w ostatnich dwóch latach obserwujemy znaczny wzrost liczby przypadków jej stosowania.

b) Analiza zjawiska przemocy w rodzinie na podstawie danych Ośrodków Pomocy Społecznej z Powiatu Wrzesińskiego

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie procedura Niebieskiej karty wszczynana jest również przez pracowników socjalnych Ośrodków Pomocy Społecznej.

Tabela 4. Liczba Niebieskich Kart założonych przez pracowników socjalnych w latach 2012 - 2014

Gmina	2012	2013	2014	Razem
Kołaczkowo	1	4	7	12
Miłosław	11	14	13	38
Nekla	3	6	6	15
Pyzdry	11	5	4	20
Września	6	8	4	18
Razem	32	37	34	103

Źródło: Ośrodki Pomocy Społecznej Powiatu Wrzesińskiego

Z zestawienia wynika, że najwięcej Niebieskich Kart na przestrzeni ostatnich trzech lat założyli pracownicy socjalni w gminie Miłosław. W kolejnych latach liczba Niebieskich Kart założona przez pracowników socjalnych jest na podobnym poziomie.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nakłada na samorządy gmin obowiązek powoływania Zespołów Interdyscyplinarnych, które z mocy ustawy podejmują działania w stosunku do osób i rodzin dotkniętych przemocą domową, ale również inicjują

działania w stosunku do zewnętrznych podmiotów i instytucji zajmujących się zjawiskiem przemocy w rodzinie.

Celem Zespołów Interdyscyplinarnych jest:

- 1) budowanie lokalnego systemu wsparcia dla osób i rodzin doświadczających przemocy,
- 2) wypracowywanie standardów współpracy międzyinstytucjonalnej na rzecz przeciwdziałania przemocy.

Tabela 5. Liczba prowadzonych spraw przez Zespoły Interdyscyplinarne w latach 2012 - 2014

Gmina	2012	2013	2014	Razem
Kołaczkowo	8	7	11	26
Miłosław	10	14	12	36
Nekla	8	30	41	79
Pyzdry	11	5	4	20
Września	43	57	55	155
Razem	80	113	123	316

Źródło: Ośrodki Pomocy Społecznej Powiatu Wrzesińskiego

Zaobserwowano znaczny wzrost liczby spraw prowadzonych przez Zespoły Interdyscyplinarne w gminie Kołaczkowo i Nekla oraz spadek tej liczby w gminie Pyzdry.

Przemoc w rodzinie jest jedną z przyczyn przyznawania świadczeń i objęcia pomocą społeczną rodzin przez Ośrodki Pomocy Społecznej.

Tabela 6. Liczba rodzin objętych pomocą społeczną ze względu na przemoc w rodzinie w latach 2012 - 2014

Gmina	2012	2013	2014	Razem
Kołaczkowo	0	1	2	3
Miłosław	10	5	6	21
Nekla	5	4	5	14
Pyzdry	1	0	2	3
Września	29	39	45	113
Razem	45	49	60	154

Źródło: Ośrodki Pomocy Społecznej Powiatu Wrzesińskiego

Liczby zawarte w tabeli pokazują, że każdego roku objętych pomocą rodzin, w których występuje przemoc jest więcej. Również nieznacznie rośnie odsetek rodzin

korzystających z pomocy w stosunku do wszystkich świadczeniobiorców i wynosi on: w 2012 r. – 0,82%; w 2013 r. – 0,84%, w 2014 r. – 1,1%.

c) Analiza zjawiska przemocy w rodzinie na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie we Wrześni

Dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie na terenie Powiatu Wrzesińskiego dostępne jest bezpłatne poradnictwo psychologiczne i prawne w ramach Poradnictwa Rodzinnego organizowanego przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wrześni.

Tabela 7. Ilość porad prawnych w latach 2012 – 2014

Gmina	2012	2013	2014	Razem
Kołaczkowo	70	36	31	137
Miłosław	748	690	701	2139
Nekła	421	320	329	1070
Pyzdry	72	38	102	212
Września	357	604	399	1360
Razem	1668	1688	1562	4918

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wrześni

Najwięcej porad prawnych udzielanych jest w gminie Miłosław, a najmniej w gminie Kołaczkowo.

Tabela 8. Ilość porad psychologicznych w latach 2012 - 2014

Gmina	2012	2013	2014	Razem
Kołaczkowo	brak dyżuru	brak dyżuru	brak dyżuru	0
Miłosław	60	26	32	118
Nekła	10	brak dyżuru	brak dyżuru	10
Pyzdry	53	26	26	105
Września	116	139	96	351
Razem	239	191	154	584

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wrześni

Korzystanie z porad psychologa w kolejnych latach utrzymuje się na podobnym poziomie. Ze względu na zbyt małe zainteresowanie mieszkańców gminy Kołaczkowo

i Nekla dyżury psychologa w tych gminach zostały zawieszono (osoby korzystały z dyżurów psychologa w sąsiednich gminach).

Jak wynika z zestawień mieszkańcy Powiatu Wrzesińskiego w znacznie większym zakresie korzystają z porad prawnych niż psychologicznych.

Zakres udzielanej pomocy jest bardzo szeroki i obejmuje m.in. następujące zagadnienia:

- problemy pojawiające się przy sformułowaniu pozwu o alimenty i rozwód, sprawy majątkowe,
- pomoc w radzeniu sobie z depresją i kryzysem psychicznym,
- uregulowanie kontaktów z dziećmi, informacja o przysługujących uprawnieniach i sytuacji prawnej,
- zdobycie umiejętności prawidłowego komunikowania się,
- pomoc osobom z problemami: emocjonalnymi, wychowawczymi z dziećmi, małżeńskimi, problemem alkoholowym.

Uruchomiony w 2009 r. Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zielińcu gmina Kołczkowo z obsługą administracyjno - bytową świadczoną przez Centrum Pomocy Bliźniemu Monar - Markot zapewnia również opiekę medyczną oraz możliwość korzystania z całodziennego wyżywienia – osobom, które znalazły się w sytuacji kryzysowej z powodu utraty mieszkania bądź też występującej przemocy fizycznej lub psychicznej.

Tabela 9. Liczba osób przebywających w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Zielińcu w latach 2012 - 2014

	2012	2013	2014	Razem
Mężczyźni	4	2	2	8
Kobiety	2	3	1	6
Dzieci	5	3	1	9
Razem	11	8	4	23

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wrześni

Kobiety wraz z dziećmi skierowane zostały do Ośrodka w związku z przemocą psychiczną i fizyczną jakiej doświadczyły ze strony swoich życiowych partnerów. Miały możliwość skorzystania z pomocy prawnika, psychologa oraz terapeuty rodziny. Okres przebywania w Ośrodku to 3 miesiące w uzasadnionych przypadkach jest przedłużany.

Zespół Konsultacyjny Ośrodka Interwencji Kryzysowej działający od kwietnia 2011r. – dyżuruje przez dwie godziny w każdą środę w siedzibie PCPR. W pracach „Zespołu”

uczestniczą: psycholog, terapeuta systemowy rodzin i terapeuta uzależnień oraz policjant Komendy Powiatowej Policji we Wrześni.

Tabela 10. Liczba osób zgłaszających się na dyżur Zespołu Konsultacyjnego OIK w latach 2012 - 2014

	2012	2013	2014	Razem
Mężczyźni	36	29	16	81
Kobiety	69	59	28	156
Dzieci	0	7	0	7
Razem	105	95	44	244

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wrześni

Najczęściej zgłaszane problemy to: przemoc fizyczna i psychiczna, skomplikowane relacje rodziców z dziećmi oraz nasilająca się przemoc fizyczna i psychiczna dzieci i wnuków wobec osób starszych, alkoholizm współmałżonka, narkomania członka rodziny. „Zespół” również opiniuje skierowania osób do Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Zielńcu.

Większość zgłaszających się osób to kobiety - ofiary przemocy w rodzinie, choć zauważyć należy, że każdego roku liczba ta się zmniejsza. Niepokój wzbudza fakt zgłaszania się coraz większej liczby osób starszych zarówno kobiet jak i mężczyzn.

W ostatnich latach w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie we Wrześni realizowany był Program korekcyjno – edukacyjny dla sprawców przemocy „STOP PRZEMOCY” finansowany z dotacji celowej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Mimo szerokiej akcji promocyjnej podejmowanej wspólnie z OPS - ami, sądem, policją, prokuraturą i mediami zainteresowanie programem było bardzo małe.

2. SKALA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE W KRAJU

Skala, formy i rodzaje przemocy, jak również zakres stereotypowych opinii o zjawisku, z którymi mamy do czynienia w kraju, przedstawiają wyniki badań Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej dotyczące ogólnopolskiej diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie (<http://www.mpips.gov.pl/przemoc-w-rodzinie/diagnoza-zjawiska-przemocy-w-rodzinie-w-polsce/>).

IV. ANALIZA SWOT W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ol style="list-style-type: none"> 1. dostępna całodobowo baza miejsc schronienia dla ofiar przemocy – Ośrodek Interwencji Kryzysowej, 2. funkcjonowanie gminnych interdyscyplinarnych zespołów ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, 3. realizacja programów korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy, 4. zjawisko coraz bardziej nagłaśniane przez media – edukacja, 5. dostępność instytucji pomocowych dla ofiar przemocy, 6. szybkie reagowanie na sygnały występowania przemocy w rodzinie, 7. znaczna ilość punktów porad prawnych i psychologicznych na terenie wszystkich gmin Powiatu, 8. zawiązywanie się grup wsparcia – samopomocy. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. zjawisko przemocy silnie zakorzenione w obyczajowości oraz utrwalone i podtrzymywane poprzez mity i stereotypy, 2. zjawisko nierozpoznawalne, „nie nazywane po imieniu” nawet przez same ofiary, a szczególnie przez świadków i sprawców, 3. powszechny pogląd o braku konsekwencji ponoszonych przez sprawcę będący czynnikiem osłabiającym podejmowanie działań przeciwko niemu, 4. słaba koordynacja działań poszczególnych służb, 5. brak lokalnego spójnego systemu współpracy i przepływu informacji między podmiotami działającymi na rzecz rodzin zagrożonych przemocą, 6. ograniczona pomoc specjalistyczna dla osób dotkniętych przemocą w małych miejscowościach i na wsi (braki kadrowe, instytucjonalne), 7. brak bezpłatnej terapii rodzinnej, 8. zjawisko silnie powiązane z innymi szkodliwymi zjawiskami (uzależnienia, ubóstwo, brak pracy); może być zarówno ich skutkiem, jak i przyczyną, 9. mała liczba organizacji pozarządowych zajmujących się wspieraniem ofiar przemocy w rodzinie, szczególnie ich brak na terenach wiejskich, 10. ograniczone środki finansowe na szkolenia specjalistyczne.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ol style="list-style-type: none"> 1. powszechne uznanie szkodliwości zjawiska przemocy w rodzinie (oburzenie społeczne na nagłaśniane akty przemocy), 2. realizacja na poziomie powiatu oraz gmin spójnych systemów profilaktyki mających na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, 3. rosnący wskaźnik zaufania do instytucji udzielającej pomocy osobom pokrzywdzonym, 	<ol style="list-style-type: none"> 1. zjawisko powodujące duże szkody społeczne, gdyż zaburza funkcjonowanie całych rodzin, 2. sytuacja prawna i socjalno – bytowa sprawców jest przeważnie dużo lepsza niż ofiar, 3. skutki zjawiska są ponoszone przez jego ofiary i świadków latami, nawet po ustaniu przemocy, 4. długotrwałe działania od ujawnienia przemocy do trwałej zmiany w sytuacji ofiary,

<p>4. szkolenia dla kadr pomocy społecznej, wymiaru sprawiedliwości, policji, służby zdrowia, placówek oświatowych – z zakresu przeciwdziałania i reagowania na zjawisko przemocy,</p> <p>5. realna współpraca samorządów terytorialnych z innymi podmiotami realizującymi zadania wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,</p> <p>6. edukacja społeczna na temat zjawiska przemocy w rodzinie.</p>	<p>5. niskie nakłady finansowe na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie,</p> <p>6. brak kompleksowej pomocy ofierze w rozwiązaniu problemu przemocy domowej – pomoc w ograniczonym zakresie,</p> <p>7. „wypalenie zawodowe” pracowników pomocy społecznej oraz osób pracujących z ofiarami i sprawcami przemocy.</p>
--	---

V. ADRESACI PROGRAMU

- 1) ofiary przemocy w rodzinie, w tym:
 - dzieci,
 - współmałżonkowie lub partnerzy w związkach nieformalnych,
 - osoby starsze,
 - osoby niepełnosprawne
- 2) sprawcy przemocy w rodzinie,
- 3) świadkowie przemocy w rodzinie,
- 4) przedstawiciele instytucji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w sytuacji przemocy,
- 5) społeczność lokalna

VI. PODMIOTY DZIAŁAJĄCE NA TERENIE POWIATU WRZESIŃSKIEGO ŚWIADCZĄCE POMOC W ZAKRESIE PRZEMOCY W RODZINIE

- 1) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wrześni - jednostka prowadząca Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Poradnictwo Rodzinne,
- 2) Komenda Powiatowa Policji we Wrześni,
- 3) Prokuratura Rejonowa we Wrześni,
- 4) Sąd Rejonowy we Wrześni,
- 5) Straż Miejska we Wrześni,
- 6) Placówki służby zdrowia, w tym NZOZ Poradnia Leczenia i Uzależnień i Współuzależnień „Centrum U” we Wrześni,
- 7) jednostki działające w poszczególnych gminach powiatu wrzesińskiego, a w szczególności:

- a) Ośrodki Pomocy Społecznej,
- b) Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- c) Interdyscyplinarne Zespoły ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 8) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna we Wrześni,
- 9) Placówki oświaty: szkoły prowadzone przez samorząd gminny i powiatowy,
- 10) Organizacje pozarządowe,

VII. CELE PROGRAMU

Celem głównym programu jest ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie na terenie powiatu wrzesińskiego.

Cel główny zostanie osiągnięty poprzez realizację następujących celów szczegółowych:

- 1) Podejmowanie działań mających na celu poprawę sytuacji rodzin zagrożonych zjawiskiem przemocy w rodzinie.
- 2) Podejmowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- 3) Dostosowanie istniejącej infrastruktury instytucjonalnej do potrzeb osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
- 4) Udzielanie pomocy dzieciom i młodzieży z rodzin zagrożonych i dotkniętych przemocą w rodzinie.
- 5) Zapobieganie występowaniu przemocy w rodzinie poprzez podnoszenie świadomości społecznej oraz ograniczanie zaburzeń życia społecznego związanych z występowaniem przemocy.
- 6) Poprawa skuteczności realizowanych zadań przez instytucje i organizacje działające w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz monitorowanie zjawiska występowania przemocy w rodzinie w Powiecie Wrzesińskim.

VIII. DZIAŁANIA

Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie obejmuje działania jakie będą podejmowane w ramach systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w Powiecie Wrzesińskim na lata 2016-2020. Określa odbiorców

poszczególnych zadań oraz źródło finansowania. Zadania określone w programie są w znacznej mierze kontynuacją podejmowanych od 2005 roku działań w obszarze wsparcia dziecka i rodziny w Powiecie Wrzesińskim. Program jest zgodny z celami operacyjnymi zawartymi w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Wrzesińskim na lata 20016-2020.

Działania	Odbiorcy	Źródło finansowania
1. Zapewnienie bezpłatnego poradnictwa psychologicznego i prawnego	-osoby, rodziny dotknięte lub zagrożone przemocą-(punkty dyżurne w gminach) -rodziny zdiagnozowane objęte programem pomocy -osoby napotykalające lub podejrzewające przemoc(sąsiedzi, znajomi)	-środki własne powiatu (PCPR) -środki Europejskiego Funduszu Społecznego -środki z budżetu państwa
2. Funkcjonowanie Ośrodka Interwencji Kryzysowej z dwoma mieszkaniami hostelowymi dla 8 osób z obsługą administracyjno-bytową oraz medyczno-terapeutyczną (Zespołem Konsultacyjnym)	-rodziny w sytuacjach kryzysowych -osoby wymagające wsparcia interwencyjnego	-środki własne powiatu (PCPR) -organizacje pozarządowe (Centrum Pomocy Bliźniemu Monar-Markot)
3. Dyżury Zespołu Konsultacyjny Ośrodka Interwencji Kryzysowej – psycholog, terapeuta rodzin, terapeuta uzależnień, przedstawiciel Policji – cotygodniowe dyżury dla mieszkańców, podejmowanie interwencji, wsparcie w sytuacjach kryzysowych zgłaszanych przez mieszkańców, instytucje zaufania publicznego	-rodziny w sytuacjach kryzysowych -osoby wymagające wsparcia interwencyjnego -osoby zgłaszające - będące świadkami niepokojących sytuacji	-środki własne powiatu (PCPR)
4. Program wspierania rodzin wymagających kompleksowej, instytucjonalnej pomocy psychologiczno- terapeutycznej	- rodziny dotknięte długotrwałą przemocą i zagrożone wykluczeniem społecznym (wytypowane przez instytucje pomocy społecznej)	- środki EFS

5. Wspieranie powstawania i funkcjonowania grup samopomocowych(wsparcia) ofiar przemocy w rodzinie	-ofiary przemocy w rodzinie	- środki własne powiatu (PCPR) -środki EFS -środki z budżetu państwa
6. Program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie	- osoby: zobowiązane wyrokiem sądu do odbycia programu korekcyjno – edukacyjnego, objęte procedurą „Niebieskiej Karty”, zgłaszane przez OPS-y, zgłaszające się samodzielnie	-środki własne powiatu (PCPR) -środki budżetu państwa (programy konkursowe)
7. Wspieranie podnoszenia kwalifikacji osób pracujących z ofiarami i sprawcami przemocy (szkolenia, konferencje)	-osoby zajmujące się służbowo lub społecznie przemocą w rodzinie	- środki własne powiatu (PCPR) -środki EFS -środki z budżetu państwa
8. Działania obserwacyjne oraz reagowanie na niepokojące sytuacje wskazujące na występowanie zjawiska przemocy w placówkach opiekuńczo – wychowawczych i ośrodkach wsparcia „nadzorowanych” przez PCPR	- dzieci, młodzież przebywająca w placówkach, - wychowawcy i pracownicy placówek	- środki własne powiatu (PCPR)
9. Zbieranie i analiza informacji dotyczących występowania przemocy oraz zjawisk temu sprzyjających - badania ciągłe	-OPS- y -placówki oświatowe - policja -Gminne Zespoły Interdyscyplinarne -Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych -organy samorządowe -organizacje pozarządowe	-działania bez nakładów finansowych
10. Działania uwrażliwiające na zjawisko przemocy oraz propagowanie form przeciwdziałania w tym współpraca z mediami - udział w kampaniach społecznych	-mieszkańcy -instytucje -organizacje pozarządowe -placówki oświatowe -placówki służby zdrowia	- środki własne powiatu (PCPR) -środki EFS -środki z budżetu państwa

11. Opracowywanie oraz upowszechnianie materiałów edukacyjnych w zakresie profilaktyki przemocy w rodzinie	-mieszkańcy	- środki własne powiatu (PCPR) -środki EFS -środki z budżetu państwa
--	-------------	--

IX. PRZEWIDYWANE EFEKTY, MONITOROWANIE I SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Przewidywane efekty:

- 1) zmiana postaw społeczeństwa wobec przemocy w rodzinie,
- 2) edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie skutków stosowania przemocy w rodzinie,
- 3) promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy,
- 4) zwiększanie skuteczności i dostępności pomocy,
- 5) wzrost liczby osób profesjonalnie pomagających ofiarom i sprawcom przemocy w rodzinie,
- 6) zwiększenie społecznej wrażliwości i zaangażowania w problematykę przeciwdziałania przemocy.

Monitorowanie przebiegu realizacji programu będzie odbywać się w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Dyrektor PCPR w ramach corocznie przedstawianego Radzie Powiatu sprawozdania z działalności jednostki będzie przedkładał raport z realizacji programu.